

LUONTOSelvITYS

NORRHOLMEN KEMIÖNSAARI

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	2
2. Taustatietoja	2
4. Kartoitusmenetelmät	11
4.1 Pesimälinnusto	11
5. Epävarmuustekijät	11
6. Tulokset	11
6.1 Pesimälinnusto	11
6.2 Päiväaktiiviset suurperhoset ja sudenkorennot	13
7. Johtopäätökset	13
8. Lähteet & tausta-aineistoja	15

Kannen kuvassa kilpikaarnamänty (*Pinus sylvestris*).

1. JOHDANTO

Joanna Maury tilasi keväällä 2026 luontokartoituksen Roslings Manor Gardensilta Kemiönsaaren Norrholmenissa suunnitellun ranta-asemakaavaan liittyvän luontoarvojen perusselvityksen koko alueesta. Ranta-asemakaavassa pyritään osayleiskaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen parempaan sijoitteluun alueen käytön, maaperän, maiseman ja luontoarvojen suhteen. Alueella on voimassa 28.05.2018 hyväksytty Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaava. Tilan rekisterinumero on 322-495-12-1.

Kartoitus toteutettiin maanantaina 11.05.2026, kello 08.00–16.00 välillä. Sää oli pilvinen ja päivän ylin lämpötila oli noin +9 astetta. Selvityksen aikana ei satanut.

Luontokartoituksessa selvitettiin kiinteistön kasvillisuutta, pesimälinnustoa ja kääpälajistoa. Selvitysalue käsitti kolme (3.) RA merkinnällä olevaa aluetta. Liitteenä kartta.

Luontoselvityksen ja raportoinnin toteutti FM, biologi, maisemasuunnittelija, Helsingin yliopiston tutkija Taina Suonio, Roslings Manor Gardens.

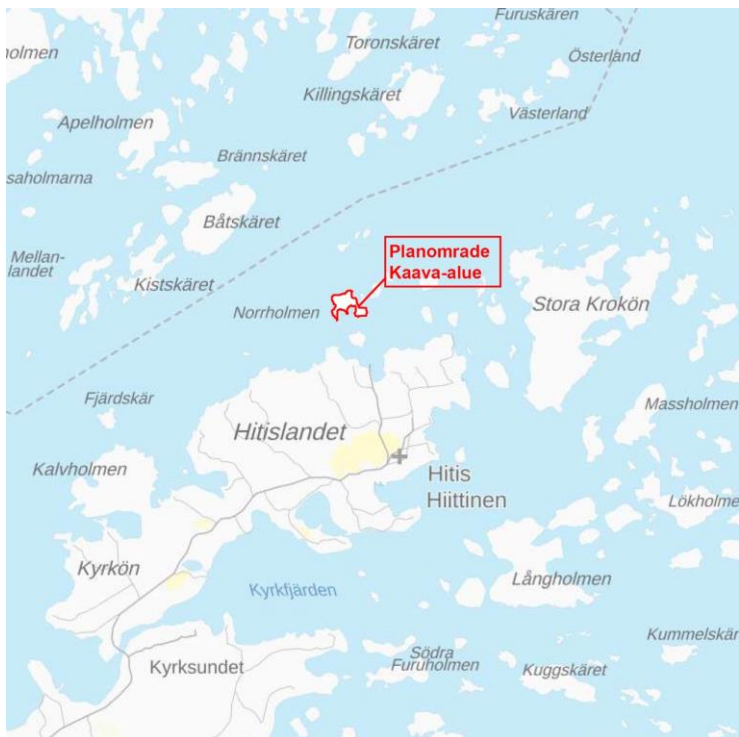
2. TAUSTATietoja

Selvitysalue käsittää avokalliota ja kalliomännikköä sekä kapealti kosteaa ja tuoretta rantakasvillisuutta. Valtapuuston muodostavat pääosin varttuneet kuuset ja männyt, sekapuuna esiintyy myös tavanomaisia lehtipuita, kuten haapaa (*Populus tremula*), raudus- ja hieskoivua (*Betula pendula* ja *Betula pubescens*), pihlajaa (*Sorbus aucuparia*). Ranta-alueilla kasvaa myös yksittäin terva- ja harmaaleppiä (*Alnus glutinosa* ja *Alnus incana*). Norrholmenissa kasvaa myös yksittäisiä yli 150-vuotiaita kilpikaarnamäntyjä. Lahopuuta on vähän, joitakin keloja on havaittavissa. Kenttäkerroksessa esiintyy valtalajeina kangasmetsien varvut: mustikka (*Vaccinium myrtillus*), puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*) ja kanerva (*Calluna vulgaris*).

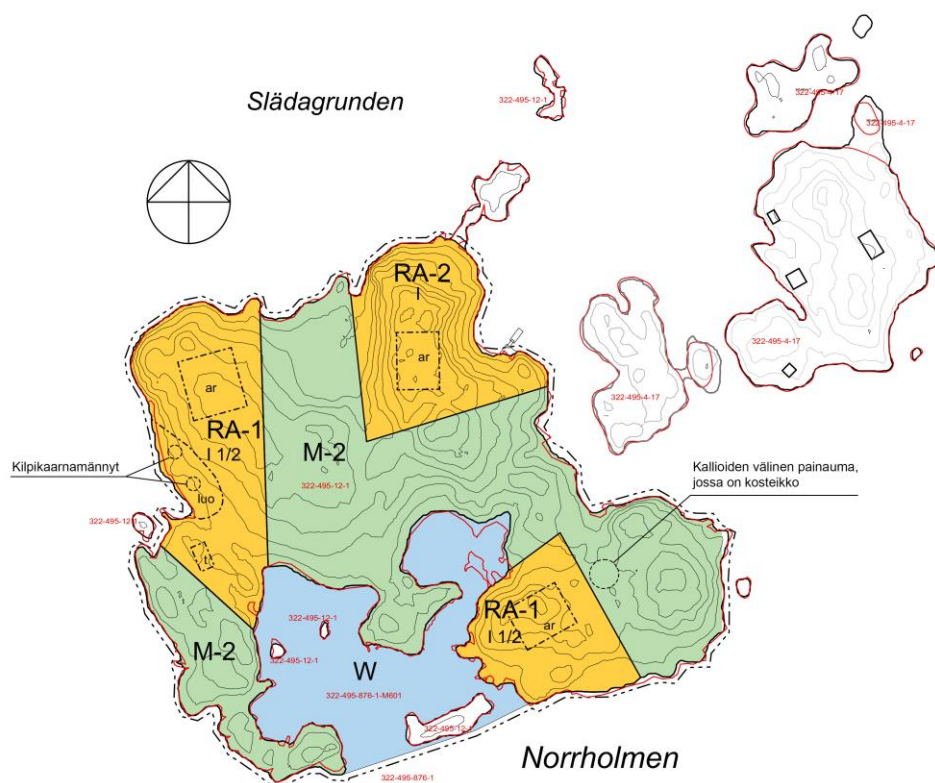
Kiinteistön vesialue ei sisällä muita saaria tai luotoja kuin Norrholmenin. Saari sijaitsee suoraan Hiitisen pohjoispuolella. Koordinaatit 59°54'7"N ja 22°30'43"E.

Havainnot tarkastettiin selvitettävien lajiryhmien osalta Lajitietokeskuksen tietokannasta (Laji.fi).

Linnuista ei löytynyt yhtään ilmoitettua havaintoa selvitysalueelta, mutta lähialueelta oli ilmoitettu joitakin kymmeniä havainnot lajitietokantaan. Ilmoitettu lajisto sisälsi yksittäishavainnot tavanomaisista lintulajeista. Hyönteisistä tai käävistä ei löytynyt ilmoitettuja havainnot lainkaan selvitysalueelta.

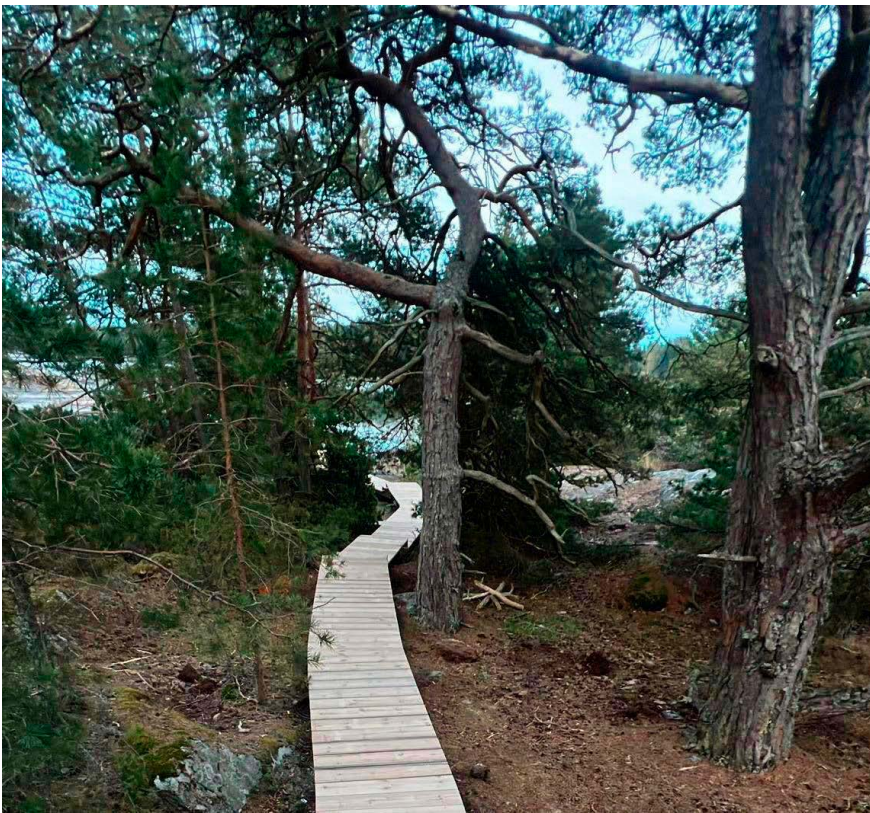
Kuva 2. Selvitysalue. Lähde: Kemiönsaaren kunta, Norrholmen ranta-asemakaava.

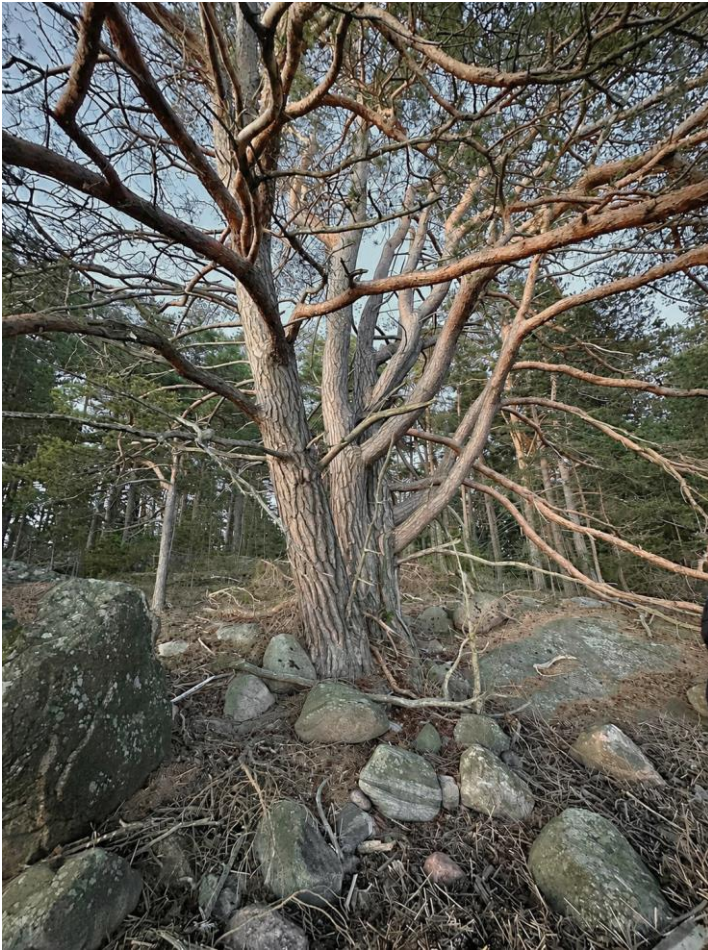
Kuva 3. Kaava-alueen suunnitelma.

3. LUONTOARVOT

Norrholmenin kaava-alueelle suunniteltujen rakennuspaikkojen sijoittelussa on hienosti huomioituna saaristossa sijaitsevan kohteen luontoarvot, esimerkiksi rakennusten paikkojen ja kulkureittien sijoitteluun liittyvässä suunnittelussa. Rakennusten sijainnit kunnioittavat kiinteistöllä olevia yli 150 vuotta vanhoja kilpikaarnaisia mäntyjä, keloja sekä vanhoja katajia, joka on huomioitu myös muun muassa siten, että rakennuspaikkojen välillä ohjataan kulku puisina lankkupolkuina ja paikoittain maiseman yhtenäisyyden vuoksi luonnonkivillä. Kts. kuvat 4. ja 5. Lankkupolkujen avulla suojellaan myös M -2 alueen luonnonkaunista ja erittäin kulutusherkkää aluetta ja saaristomänniköitä.

Kuva 4. lankkupolku. Kuvassa näkyy miten kilpikaarnaisia mäntyjä ja katajia huomioidaan

Kuva 5. Vanha kilpikaarnainen männi

Kaava-alueen suurin arvo on sen upeat, jääkauden aikaiset vanhat graniittisista ja gneissistä muodostuneet rantakalliot. Nyt esitetyssä ranta-asemakaavassa on rantakallioiden korvaamaton arvo ja merkitys huomioitu kiinteistöjen sijoittelussa.

Suomen maisemakuntajaossa alue kuuluu maakuntaan Lounaismaa, ja tarkemmin Lounaisrannikko ja Saaristomeri. (YM 1993/I, 17.). Maisemallisesti alue on pienipiirteistä ja vaihtelevaa, hioutuneita silokallioita. Kallioiden välissä olevissa painanteissa kasvillisuus hyödyntää maaperän suomia olosuhteita.

Kuvissa 6. ja 7. Kauniita hioutuneita silokallioita.

3.1. RA-ALUEET

RA-1 (läntinen rakennuspaikka)

RA-1 -alueella kasvaa mäntyjä ja katajia, pohjakasvillisuus on kangasmetsän varpukasvillisuutta. Esitetty rakennuksen sijoituspaikka on luonteva ja luonto- ja maisema-arvoiltaan hyvin sijoitettu, eikä vaikuta alueen maisema- tai luontoarvoihin.

Kuva 8.

RA-2 (pohjoinen rakennuspaikka)

RA-2 -alueella kasvaa sekä suuria että pieniä kitukasvuisia mäntyjä, katajia, jäkäliä ja varvukkoa. Kaavassa suunniteltu rakennuksen sijainti huomioi olemassa olevan kasvillisuuden. Kuva 9.

RA-1 (eteläinen rakennuspaikka)

RA-1 -alueella kasvaa Norrholmenin kaava-alueelle tyypillisesti mäntyvaltaista puustoa, mutta myös joitakin koivuja, kuusia ja katajia. Maan peittää männynneulaset, pienikasvuinen varvusto ja sammaleet. Kuvat 10. ja 11.

Rakennusalueen lähistöllä on kallioiden välinen painauma, jossa on kosteikko. Kuva 12.

4. KARTOITUSMENETELMÄT

4.1 PESIMÄLINNUSTO

Pesimälinnustoa kartoitettiin maastokäynnillä, alue kuljettiin kattavasti läpi havainnoiden alueella pysyvän oloisesti eli paikallisesti oleskelevia lintuja ja etenkin niiden pesintään viittaavaa käyttäytymistä tarkkaillen. Havainnointia suoritettiin myös veneestä käsin. Havainnoinnissa käytettiin apuna kameraa. Havainnointi saatiin toteutettua hyvissä olosuhteissa, eli tyynessä ja sateettomassa säässä. Käynti toteutettiin klo. 08–16.00 välillä, jolloin linnut laulavat aktiivisesti. Menetelmänä käytettiin soveltaen Koskimiehen ja Väisäsen (1988) kuvaamaa kartoitusmenetelmää ja uhanalaisuusluokitusjulkaisua Suomen lajien uhanalaisuus (Hyvärinen ym. 2019). Alueelta ei löytynyt pysyvän pesän rakentavia petolintujen pesiä.

5. EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Pesimälinnustokartoituksen suhteen ei ilmennyt mitään epävarmuustekijöitä, koska maastotyöt pystyttiin toteuttamaan optimaaliseen aikaan hyvissä sääolosuhteissa. Hyönteisten ja kääpien osalta havainnot jäivät tuloksettomiksi. Kääpäkartoituksen oikea ajankohta olisi syys-lokakuu ja hyönteisten osalta heinä-elokuu.

6. TULOKSET

6.1 PESIMÄLINNUSTO

Valtaosa havainnoista koski kierteleviä ja selvitysalueen ulkopuolisia paikallisia yksilöitä, joista osa pesii lähialueella, kuten kyhmyjoutsen (*Cygnus olor*). Tehtyjen havaintojen perusteella voidaan selvitysalueen lintulajiston katsoa olevan tavanomaista vastaaviin merenranta- ja saaristoympäristöihin verrattuna.

Kuva 13. Rantaheinikosta löytynyt linnun munankuori.

Kuva 14. Kyhmyjoutsen (*Cygnus olor*) Norrholmen saaren läheisyydessä.

6.2 PÄIVÄAKTIIVISET SUURPERHOSET JA SUDENKORENNOT

Varsinainen selvitys jäi näiden lajiryhmien osalta tekemättä. Aikaiset kevät- ja alkukesän aamut eivät ole otollisinta aikaa hyönteisten kannalta, koska ne tarvitsevat lämpöä päästäkseen liikkeelle vaihtolämpöisinä eläiminä.

7. JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän luontoselvityksen ja maisema-arvion perusteella kaavamuutosta koskevalla selvitysalueella ei ole Luonnonsuojelulain 64 mukaisia suojeltavia luontotyyppejä. Metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, eikä Vesilain (Vesilaki 587/2011) tarkoittamia suojeltavia pienvesiä.

Alueella olevia yksittäisiä kilpikaarnaisia mäntyjä tulee huomioida rakennuspaikkoja suunniteltaessa, kuten nyt ranta-asemakaavassa onkin tehty.

Alueelta ei löytynyt pysyvän pesän rakentavia petolintujen pesiä. Alueelta ei löytynyt lepakoille sopivia talvehtimispaikkoja, kuten luolia tai syviä louhikoita.

Kasvillisuus edustaa avokallioiden, kalliomänniköiden ja rantakasvillisuutta. Alueen sisäosissa on toteutettu metsänhoitotoimenpiteitä kahden viime vuoden aikana. Vieraslajeja ei alueella havaittu. Norrholmen ranta-asemakaava-alueella ei ollut havaittavissa perinnebiotooppeja, eikä vanhaan asutukseen viittaavaa kasvilajistoa.

Rakenteilla oleva sauna sekä muut suunnitellut rakennukset on sijoitettu ja suunniteltu alueelle huomioiden Norrholmenin erityisen kauniit merelliset rantakalliot sekä iäkkäät katajat ja rantamännyt.

Kuva 15. Kauniit vanhat kelot ovat tärkeä osa luonnon monimuotoista eliöyhteisöä.

8. LÄHTEET & TAUSTA-AINEISTOJA

Niemelä, T. 2025: Suomen käävät – The Polypores of Finland. Toinen uudistettu painos. Finnish Museum of Natural History LUOMUS, University of Helsinki, Finland. Viestipaino Oy, Tampere 2025. ISSN 0780-3214, ISBN 978-952-84-1276-2. 472 s.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.

Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988: Linnustoseurannan havainnointiohjeet. 2., uusittu painos. – Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.

Lajitietokeskus/FinBIF 2025: Selvitettyjen lajiryhmien havainnot 1.6.2026. <https://laji.fi/>.

Ortokuva: Google Earth 2025.

Maastokartta: Maanmittauslaitos 2025.

Kemiönsaaren Maisemaselvitys.Dfhard-kyrkoby_kirkonkyla_2024.pdf. www.kemionsaari.fi

Janne Tolonen, Jarkko Leka, Katariina Yli-Heikkilä, Liisa Hämäläinen ja Lea Halonen. 2019. Suomen Ympäristökeskuksen raportteja 36 | 2019, Pienvesiopas
Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö.

Kuva 16. Keto-orvokki (*Viola tricolor*) kasvaa kallion suojassa.

ROSLINGS MANOR GARDENS

Taina Suonio

FM, biologi, maisemasuunnittelija

Helsingin yliopiston tutkija

taina.suonio@rmgardens.fi

www.rmgardens.fi

+358 50 44 35 789

LinkedIn: Taina Suonio

Instagram: @tainasuonio

Facebook: Taina Suonio

